

Független Magyarország

Egy szám
12
fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164.

Felolvasó szerkesztő
DR. KNÉZY LEHEL.
Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 9.60

Egy szám
12
fillér

Saad Henrik levele a Liszt Ferenc-kör igazgatójához.

Mélységes megfontoltsággal olvastam mind a két helyi újság vasárnapi számában itt maradásom ügyét illető távolléteomban megjelent cikkeket.

Sajnálom, hogy pusztán nagy és részemről soha meg nem hámlható szeretetükre támaszkodva, nálam nélküli cselekedtek.

Igaz, hogy a szeretet minden mást legyőz, de itt két szeretet küzd egymással: a bajaink áldott szeretete irántam és az én szeretetem áldott Rendem iránti. Egyiknek győznie kell, a másiknak meghalni nem szabad.

Apáturam jószágos lelkén által kezembe adta Isten a pálmát. Jobb kezemmel nyújtottam Rendemnek abban a naiv hitben, hogy szívem talán nem vendül bele. Belerendült, de nem esett el; mert szent esküm áll mellette, mint tanácsadója, orvosa és vigasztalója. S így vigasztalja őt: „Jól tetted, hogy hű voltál hozzám; tanud leszek az Isten előtt; mert a legnagyobb áldozatod felértem s mivel erős voltál tanácsom megfogadásában, én is erőt adok neked, meg szerettednek; áldást annak a körnek, melyért dolgoztál, melytől nem választalak el a messzeség.”

Kérem, legyen kegyes a Liszt Ferenc-körrel tudni, esetleg közzé tenni soraimat.

Fájdalmunk közös, de nemesnek kell maradnia!

Isten áldja meg

Baja, 1927. július 4-én.

Igaz szeretettel köszönti

Saad Henrik
a Liszt Ferenc-kör
szelvényke.

A reálgymnáziumi építkezés ügye. Dr. Tordai Anyos igazgató évzáró beszéde. Mit tettek a ciszterciek a bajai gimnáziumért?

Ha van a szóközi bizonyításnak hatásvás és minden cáfolatot, vagy ellenvéleményt legyűző formája, akkor bizonyára bizonyító forma az, melyet dr. Tordai Anyos reálgymnáziumi igazgató alkalmozott az évzáró ünnepélyen, a gimnázium kopolt udvarán egybegyűlt előkelő szülőközönség és érdeklődők előtt.

Azt bizonyította be, hogy a gimnázium épülete nem méltó ahhoz a modern pedagógiai szinthez, mely falai között uralkodik, sőt még emberi lakásnak is veszélyessé kezd már válni.

S ennek bizonyítására jórészt egyszerűen csak a karját használta.

Ezzel ugyanis csak egyszerűen rámutatott az udvari falon a hatalmas föltekben lehámlott vakolat üres helyeire s mindenki belátta, hogy ha azt a szakértői vélemény alapján le nem verték volna, esős idő után feltűnő nagy kárt tettek volna lehalló súlyos darabjai az alatta nyüzsgő gyermekeregben.

Csak felmutatott az épület horpadó telejére s annak szeszélyes hullámvonalai szépen mutatják mindenki előtt, hogy korhadzik már a gerenda a tetőcserep alatt.

Egy osztályban előadás alatt beszakadt a mennyezet.

Csak feidéz e azt az eseményt, amikor a hetedik osztályban óra alatt nagy robajjal leszakadt a mennyezet s csak az ehadó tanár ébersége akadályozta meg, hogy a fiúk testi épségében nem esett kár.

Csak felszólította a közönséget: nézzék meg a repedéseket a falon, melyek az épület lassu süllyedésének eredményei. Csak elmondotta, hogy az egyetlen még felhasználható terem, a kongregáció otthona mennyi minden holminak szolgál raktárú, de mivel már ez is betelített, a cserésszel, a sziniszterfár, a zenekar stb értékesnél-értékesebb tárgyai mind a padlásra kerültek, hová eső, hóé befolyik, rozsdát penészt út rájuk a léghőri csapadék s az után elmálasztja őket a földi meleg. Csak epanaszolta, hogy eddig is az emeletekre széke-

ket kellett összekunyerálni s azokat, hogy a kocsin szállítással meg ne rongálódjanak, a gyermekereggel kellett a rendezőtanárnak a kézben uccák hosszán a gimnáziumba be és visszahurcoltatnia; s ha most végre-várahára tud az intézet székeket beszerezni drága áron, azokat is az emeletes épület padlására lesz kénytelen felraktározni. Csak felelevenítette a 25 év előtti állapotot, mikor 250 volt a tanulók átlagszáma s a mohácsi hajót várták még a beírás napján az osztályfőnökök, hogy az talán még hoz egy pár elkéselt nebulót: s ezzel szemben jelezte, hogy ma 350 tanuló szorong a szék termekben és esős időben a tíz percek alatt a szék folyosókon.

Mindezeket bemutatta az eleven, a rideg, a való életből s minden jelentevőt meggyőzőt arról, hogy az az intézet, melynek portáit már a ciszterci tanárok szinte szentélyé avatta a késők márványtáblájával és arckép-tableaujával, a többi részében teljesen méltatlan hajléka a muzsáknak.

De nemcsak a muzsákhhoz, hanem Baja városához és Bács-Bodrog vármegyéhez is méltatlan, hogy fiai olyan épületben foglalkozzanak a muzsák szentelte tudományokkal, mely akármelyik pillanatban testi épségüket is veszélynek teheti ki. De méltatlan ez az épület a Ciszterci Tanítórendhez is, mely oly modern, oly hazafias, oly magasan szárnyaló lelkeséget és szellemet áraszt el immár majdnem ötven esztendeje e szék, e roskatag, ezen emberi lakásra nem alkalmas és nem biztos épület falai között.

Mi a reálgymnázium?

S felvilágosította az igazgató a közönséget azután arról is, hogy ki felelős az épület ilyen állapotaért.

Elmondotta, hogy ez az épület nem, mint sokan hiszik, Baja városáé, sem a kacerai érseké, sem, mint legjobban gondolják, a Ciszterci Rendé, hanem, mi legkevésbé ismeretes, az esztergomi hercegprímás ur excellenciája előkelő alatt álló u. n. Tanulmányi Alapé, melyet a Vallás és

Közoktatásügyi Minisztérium kezel. (Ezé különben a ciszterci Rendház Zichy Bódog téri épülete is)

S erre a közönség nagyon csodálkozott.

Ez a csodálkozás és a vele összefüggő gondolat-konfliktusum késztetett arra, hogy e fontos kulturális ügyhöz hozzászójak.

Baja városáé volt először a gimnázium.

A gimnázium, mint az az idej nyomtatott Értesítő 8. lapján is olvasható, 1815—1865-ig a város tulajdona volt. Akkor a nagy anyagi válság, melybe az akkori gazdálkodás folytán jutott, arra kényszerítette, hogy a gimnáziumnak más gazdát keressen. A kormány ugy intézkedett, hogy a gimnáziumot vegye át a Tanulmányi Alap s a város a fentartási költségeket és évi 800 forint szertári díjat fizesse.

Hogyan kerültek Bajára a ciszterciak?

A Tanulmányi Alap birtokát képező intézetbe a ciszterciak úgy kerültek, hogy I. Ferenc József király a szentgotthárdi ciszterci apátságban a magyar provinciához való visszacsatolása fejében választást engedett a Rendnek, hogy vagy Újvidéken, vagy Lőcsén, vagy Baján vállalja el a gimnáziumi nevelés-oktatás szellemi munkáját.

A Rend Baját választotta s a kötött szerződésben tisztán csak a szellemiek ellátását vállalta magára. A Rend azonban, n. ha tagjai ép oly lakók voltak csak a Tanulmányi Alap Rendházában és gimnáziumában, mint bármely más polgár más gazda házában, loyálistan nemcsak, hogy a szellemieket látta el mindenkor a Kor színvonalán álló műveltséggel, hanem vállalt kötelezettségén felül nagy anyagi áldozatokat is hozott a gimnáziumért.

A ciszterci Rend áldozatkészsége.

Mikor a Tanulmányi Alap 1892-ben a saját erejéből nem tudta a modernebb igényeknek megfelelően az épületet renoválni, a Rend Baja várossal együtt a maga pénzén renováltatta. Ezt a lépcsőházban elhelyezett márványtábla is hirdeti.

Mikor meg Baja városa a 800 forintnyi hozzájárulását hosszú éveken át nem fizette meg, tel-

Cipő, harisnya, keztyű

legjobb és legolcsóbb Fischer Pál-nál

Csoda plissé és francia bordűrös plissé,

ugyszintén hólozást, gouvrirozást és gépzsurozást gyönyörűen és olcsón készítenek.

Telefon 281. STELLNER ZSIGMONDNÉ Baja, Vörösmarthy ucca 1. (Grauug-ház). Telefon 281

Jesen a maga pénzéből látta el a Ciszterci Rend a szer- és könyvtárak beruházását.

A Ciszterci Tanítórend tehát, — hogy több példát ne is említsék, — vállalt szellemi kötelezettségén felül nagy anyagi áldozatokat is hozott a Baja és Bács-Bodrog megye fiait magába fogadó gimnáziumért, fenttartotta és megvédte a szerb megszállás idején, azért méltán remélheti, hogy a bajai gimnázium átalakításának, vagy újraépítésének bármelyik tervében Baja város törvényhatósága, Bács-Bodrog vármegye intelligenciája, általában minden bácskai kultúremler szóval és tettel támogatni fogja.

A Rend kulturális tevékenysége.

A Ciszterci Tanítórend ilyen történelmi előzmények, ilyen rozoga épület mellett is dolgozik tovább és küzd, hogy az intézet a modern igényeknek megfelelő körülményben szolgálhassa tovább a város és megye érdekeit. De ma arra számítani, hogy a lakó és a munkás a gazda és az érdekeltek házának építésében anyagi áldozatokat is hozzon, a gondolatok sívül már azért sem lehet, mert a Rend erőforrásait a földrefarm, a vagyonválság, a budai templom, rendház és párhuzamos gimnázium megépítési, a székesfehérvári kibővítési, a pécsi újraépítési, a hercegfalvi templom újraépítési, a 15 plébánia ellátási, a sok rendház és gazdasági épület évenkénti beruházási, a nagy patronátusi kötelezettségek ellátási költségei teljesen kiszikkasztják a mindez után, hogy az egri földrengéssel a gimnázium és rendház is sújtva voltak.

A Ciszterci Rend apátját az utóbbi években több, Bajánál sokkal nagyobb népességű város küldöttsége kereste fel, hogy minden anyagi kötelezettség nélkül vegye át középiskoláik modern szellemi vezetését.

A rendi káptalan és apáti tanács ez ügyeket tanulmányozás alá vette. S emellett a Rend az ország szívében a fővárosban is hatalmas arányokban fejlődik. Egy párhuzamos osztályokkal felszerelt, modern gimnáziumot, kétfős tanári kart és kéttornyú templomot magában egyesítő épületkomplexumhoz az első kapavágások, a főváros által adott hatalmas telken mihamar meg-történnek.

Ime tehát a szentgotthárdi visszacsatolási okmányban foglalt ama kötelezettségen felül, hogy

egy gimnázium szellemi vezetését kezébe veszi, a Rend — az állam és a székesfőváros legmesszebbmenő támogatásával — már egy másik, az előbbi rendi fontosságban jóval felülmúlóbb kulturális munkát is vállalt és — mivel minden elő van készítve hozzá — visz a szerencsés megvalósulás felé.

A bajai gimnáziumi épülettel szemben, mely iránt pedig csak tisztán szellemi kötelezettségei voltak az anyagi áldozatok többletét vállalta már a Rend, mert többek közt 1892-ben a renoválásához 20.000 forinttal, a város csak 10.000 forinttal. A Tanulmányi Alap pedig semmivel sem járult hozzá, most a szentgotthárdi visszacsatolási okmány szemből már nem egy, hanem két intézetet tudna a Rend odaállítani az illetékes tényezők szemé elé, ha annak az okmányoknak revízióját fel akarná vétetni a tárgyalásra.

Hogy mikor kell az u. n. apáti tanácsnak a két rendi többélmunka értéke felett esetleg határozathozatalra összeülnie, ha az anyagi teherbírást mindenképpel való szempontjai úgy diktálnak, nem tudhatjuk.

Csak az az egy bizonyos, hogy

a rendkormány a Rendet anyagi romlás veszélyének ki nem teheti, s a Rend életstandardját — az egész Rend akcióképessége szempontjából — se fel, se le nem fokozhatja. Minden attól függ, hogy a szűk, a süllyedő, a repedező bajai gimnázium átépítésének kavissa megakad-e a közöny jegében, vagy tovább gőrdüljön — minden illetékes tényező munkája hozzáadásával — lavinává dagad, mely azután minden gátat és akadályt: minden ellenzést és kishitűséget, minden nemtörődömséget és közönyt legyűr és összemorzsol.

Azok a félszázad alatt megszentelt kedves hagyományok, melyek a hazafias Ciszterci Rend tagjait Baja város és Csonka-bácsbodrog megye intelligens társadalmához és a süllyedésben, repedeztettségében, korhadtságában is komoly munkatérükül szolgáló gimnáziumhoz fűzik, hol annyi nagy fiát neveltek a magyar hazának, remélni engedik, hogy a szentgotthárdi apátság visszacsatolási okmányának revíziója el fog látni a fértett akták poros fenekére, mert hittel hisszük, hogy Baja város, Bács-Bodrog vármegye és teheltségéhez képest a Tanulmányi Alap illetékes tényezői — a gimnáziumi épület-

nek immár gyermek: és tanárra egyaránt veszélyes állapota miatt — meglessik, mindazt, amit e fontos ügyben tehetnek.

Faxit Deus!

Dr. GONDÁN FELICIÁN.

A tisztviselői lakás-építő akció kölcsöntárgyalásai meghiusultak.

Több ízben beszámoltunk azokról a tárgyalásokról, amelyek a tisztviselői lakásépítő akcióhoz szükséges hosszabb lejáratú kölcsönök biztosítása céljából folyamatban voltak a két ízben is újból megindultak. Értésülünk szerint sem a beföldi, sem pedig a külföldi pénzcsoportokkal megindult tárgyalások nem vezettek eredményre, úgy hogy a kölcsönfejtési terv ma már teljesen meghiusult. A hidalhatatlan nehézségek mutatkoznak ugyanis az amortizáció ideje és a kamat mértéke tekintetében a kétségelenné vált, hogy sem a tervezett maximális 20 évi törlesztési időtartamot, sem pedig a minimális 9 százalékos kamatot nem lehet elérni. Ennek következtében a további tárgyalások is elmaradnak s hivatalos részről is beismerik, hogy az akció megvalósítása szinte lekérdőjelezetlen akadályokba ütközik.

A tárgyalások folyamán bebizonyosodott, hogy a népjóléti miniszter által felvenni szándékolt 20 milliós aranykorona kölcsön még fokozatos beosztás mellett sem elegendő, ennél jóval nagyobb összegű kölcsönt pedig csak oly feltételek mellett lehetett volna kapni, amelyeket az építettni szándékozók 90 százaléka nem lett volna képes vállalni. Amint beavatott helyről halljuk, ebben az évben már szó sem lehet az akció megindításáról, de igen valószínű, hogy jövőre sem várható javulás, úgy hogy számolni kell az akció végleges elmaradásával. Annyi bizonyos, hogy a már eddig is ezer számban jelentkezett tisztviselőket igen kellemetlenül fogja a dolog érinteni, annál is inkább, mert igen sokan vettek máris telkeket az eljövendő építési akció reményében.

Fodrászüzlet
Sükdön eladó,
vagy bérebe kiadó.

A nyári idényre nagy kedvezmény.

FÜRDŐ

ruhák
dresszek
kazakok
sapkák
cipők

Nyakkendők, harisnyák, keztyűk, zoknik.

FÉRFI ING

apacs
turlata
selyem
zafir
hálo

Divatós nap- és esernyők, sétatobok.

GYERMEK KOCSI

sport, bőrdaruval fedeles, faoldalu fedeles, hintó rugós, golyóscsapágyú

Nyári sport és játék cikkek.

GRAMMOFON

His Master's Vois
Columbia, Odeon
Landstorm
Mikifon

Tánc és művész lemezek, magyar, olasz, német, angol

Zádor Bazár Baja.

Legolcsóbb	Nyári	KATTARINKA		Csinos	Színkben
		Viselet	cipőáruház		
			Vászon cipő	Kényelmes	
			Fonott szandál	Fekete	
		Piros		Drap	Szürke
Fehér	Zöld				
Bámulatos olcsó árak!					

GRUT

TÁ
Tégla

BAJA, si-ut.

Tégla-ép

Tégla fáv

mente

hódfarku

hornyol

cemen

ujlakla,

kerá

cha.

Cemek:

Egyszerű

20 cm. átlapok

márványok,

disznó-rak,

csömös

drótb

kutgy

esőnordok

bet

be

lár

nr

Epitőgok

Fával éget

„Mák“ pat,

Bieber anyag,

kavics,

dunai

kőpo

grá

st

emez,

r.

Az összegju-

tányosabillelt

házhos!

Elvállalunk le

beton és brát,

ezeket szgel

és a laminó

jótáltezzák

Várola

minta-ak:

Baja, Tűn. 5.

Te

Arany Ján 3

Te

gyári

GRUT

Bajai Cementárugyár R. T. Baja.

Gyártótelep: Villágos-ucca 8. (Állatvásártér).

Iroda: Dr. Bajai Ernő, Haynald ucca 13.

Telefon 223

Ajánlja kitűnő minőségű gyártmányait: mozaiklapokat, cementlapokat, cementes cocrepet, kutgyűrűket, cementcsöveket minden méretben, betonkerítéseket és mindentféle cementárust.
Állandóan raktáron: Uszódú dunakavics, mákocement, mákocement, mákocement, mákocement.

HIREK.

Jön az új lakberbeosztás. Az Új Nemzedék írja, hogy a pénzügyminisztériumban most készül az egyes városok új lakberbeosztása. A hír szerint az új beosztás alapján kapják már augusztus elején a közalkalmazottak lakberítelményeiket. Kilátás van tehát arra, hogy Bajának egy régi sérelme nyer orvoslást és Baja az V. lakberosztályból a III-ba kerül be.

A nemzeti hadsereg egyik volt tisztje lett Újvidék polgármestere. Jelenítettük már, hogy a szerb belügyminiszter legutóbb Újvidék polgármesterének Borota Borislávot nevezte ki. Az újvidéki polgármester Szegeden végezte iskoláit. Az elmúlt napokban lett volna 20 éves életévi találkozója Szegeden, amire Borota is bejelentette részvételét. Kinevezését éppen a találkozó napján kapta meg, úgy, hogy a találkozóhoz azért nem is jelenhetett meg. Mint érdekességet említjük még, hogy Borota részt vett a nemzeti hadsereg megalakításában és 1921-ig a budapesti honvédtörvénytörvényeknél működött, mint őrnagy-hadbíró. Ő vezette többek között az emlékezetes Zbona-ügyben is a nyomozást.

A korlátozott italmérségi engedélyeket fokozatosan beszűntetik. Már régebben felmerült az a terv, hogy a korlátozott italmérségi engedélyeket az ugynevezett poharazás útján való szeszital- és pálinkamérséket magasabb szempontokból ki kell küszöbölni a szeszital- és pálinka-kereskedésből. Ertesítésünk szerint, hivatalos úton most ezt az elvet meg is fogják valósítani, még pedig oly módon, hogy a már kiadott korlátozott kimérségi engedélyek érvénytelenítése mellett a jövőben új korlátozott kimérségi engedélyeket az illetékes hatóságok nem adnak ki. Erre mutat a minisztériumnak az a rendelkezése is, mely újabban kifejezetten megtilja, hogy korlátozott engedélyesek közelében szeszitalok poharazása fenmaradjon.

A házadó felebbezéseket nem az adófelszámolási bizottság, hanem a pénzügyigazgatóság bírálja el.

A házadó-üggyel kapcsolatban ma közölték Major József min. tan. pénzügyigazgatónak a nyilatkozatát, amelyre viszont az új helyzet felállása után dr. Binder Péter adóügyi szenátor ezt a felvilágosítást adta:

— A tény az, hogy nem lesz revízió. Ebben mindeki külön megfeleltetheti a felebbezéseket azután másodfokon nem az adófelszámolási bizottság bírálja el, hanem — a pénzügyigazgatóság. A község azt hiszi, hogy ezt az adót a város vette ki. A törvény szerint a házadót a város veli ki, illetve készíti el a kiválási tervezetet, amit

azonban jóváhagyta, illetve revízió, ellenőrzés végett be kell mutatni a m. kir. adóhivatalnak. A kir. adóhivatal azután most fel-emelte a házadó kivételéseket. Ez tehát nem a város munkája, hanem a kir. adóhivatalé.

— A fizetési meghagyásokat még nem bocsátottuk ki, mert Major pénzügyigazgató azt a kijelentést tette előttem, hogy a fizetési meghagyások kibocsátása előtt még értekezésbe akar lépni a pénzügyminisztériummal újabb direktívák kérése végett. Valószínű azonban, hogy még ezen a héten kiadjuk a fizetési meghagyásokat.

ki azok, nem írja meg a leveleiben. Végül még megjegyzi, hogy most elviselhetetlen hőség van odalent, 70-75 fok celzius a napon.

Megkezdődött a cséplés. A megyében múlt hétfő 27-én a gabonaművelők aratása megkezdődött. A learatott termést a gazdák már hordják a közös szérőkre és az elmúlt héten a cséplőgépek nagy része a munkát megkezdette.

Észrevételek — megjegyzések.

A postapalaeta teljesen elkészültnek látszik már. Legalább azt mutatja az a körülmény, hogy a lakások mind el vannak foglaltva, munkások — legalább az országban — nem dolgoznak. Most már talán lehetne végre gondoskodni arról is, hogy az épület előtt felhalmozott föld, törmelék, épületanyag maradék eltakarítását onnan, hogy végre szabaddá tegyék az amugy is szűk, keskeny utcában a kocsiközlekedést. És ha már a postapalaetáról beszélünk, meg kell említenünk azt is, hogy az eddig jelentéktelen melletkacsa, a Bende Imre ucca, ezután egyik legforgalmasabb utcává lesz a városnak. Amikor a postához vezető Rövid uccát új kövezéssel látják el, itt volna az ideje, hogy a Bende Imre uccát is járható kövezettel lássák el.

Por. Valamelyik vidéki lapban olvassuk, hogy Csongrádon megbüntetik azokat a kocsisokat, fuvarosokat, akik az uccán nagy port vernek fel. Hát ezt keresztülvihetetlennek és igazságtalannak is tartjuk. Valószínű, hogy Csongrád hatósága arra gondol, hogy azokat a gazdákat fogja megrendszabályozni, akik lovak patáját kimérendő, lehajtának a köves útról a kövezetlen, homokos útra. Hát büntessék meg azokat a tevehajcsárokat, akik a Gobi sivatagon, vagy a Szaharán nagy port vernek fel.

De igenis megbüntetni azokat a bajai háztulajdonosokat, akik nem locsoltatják fel a házuk elejét s úgy söpörtetik a járdát és olyan rémes port vernek fel, hogy az egész környéknek be kell fulladnia. Itt kell drákolni szí-

Személyesen győződjön meg

3 arról, hogy cipőszárukában ugyanolyan árkában védőrelket vagy mérték szerint megrendelheti cipőszákségletét, mint bárhol másutt készpénzért. Raktáron tartok kizárólag saját készítményű elsőrangú anyagból készült férfi-, női- és gyermekcipőt. — Cipőjavításait saját műhelyemben gyorsan és pontosan elkészítem olcsóbban, mint bárhol másutt.

Évi hártalban 100 pengőért készítek 4 pár férfi vagy női cipőt, 2 pár fejelést talpalással és 2 pár féltalpat sarokká).

Bőr és Cipőversenyáruház, Baja,
Kossuth Lajos-u. 11. Tulajdonos: Krausz Lajos.

— Vasárnap is szabad aratni Bácskában. Értésülésként szerint az egész aratási időszak alatt a vasárnapi munkaszünet dacára a szorgos aratási munkák zavartalanul végezhetők.

— Magyar „művésznők” Törökországban. A F. M. Törökországban, Eski Csehírben tartózkodó barátja, Perényi István építési munkavezető egy magánlevélben igen érdekes dolgokról ír. Legutóbb hirdették két magyar művésznő felépít. A két művésznő egy török mecsetből mozivá és színházvá alakított helyiségben lépett fel. A magyar kolónia tagjai mind egy szálig megjelentek a mecséből lett színházban. Megjelentek, hogy

élvezhessék hazai művészek előadását. De megjelentek sokan más nemzetbeliek is, mert itt, Anatóliában ritkán van alkalom európai művészeket élvezhetni. Az előadás megkezdődött és a magyarokat rettenetes csapódás érte. A két magyar művésznő mindennek mondható, csak éppen művésznők nem. Idehaza, Magyarországon — írja Perényi — még egy kis faluban sem mertek volna fellépni. Teljesen élvezhetetlen kóklerekedés volt, amit produkáltak. Valóssággal kompromittálták a magyar művészetet. A levelező szerint most megcsappant Eski-Csehírben a magyarok száma. Többen hazatérnek. Ezek között hazajön két bajai iparos is. Hogy

U-R-A-N-I-A

Julius 6-án, szombán 6 és este fél 9 órakor, július 7-én, csütörtökön fél 9 ó.

RUDOLF VALENTINO és ALICE TERRY

legjobb repriz filmje

Apokalipsis négy lovasa

BLASKO

IBANEZ

amerikai pilóták budapesti repülése és ünneplése filmje.

Kiegészítés

A mágnespatkó

Buster Keaton burleszk 2 felvonásban

Chamberlin és Levine

amerikai pilóták budapesti repülése és ünneplése filmje.

Tégla-BAJA-si-ut.

Tégla-BAJA-si-ut.

Tégla-BAJA-si-ut.

Cemek:

Egyszerű, 20 cm. csillapok, márványok, dísznők, csöms, drótb, kutgy, esőördök, betu, bel, lá, m, s.

Epítőgok

Fával éget, „Mák” pnt, Bieber anyag, kavics, dunai, kőpo, grán, st, emez, r.

Az összesjű-tányosabillett házhorl

Etvállalunkle beton és brát, ezeket sziget és a lemező jótálczzák.

Várola mintakak: Baja, Tünc. 5. Arany Ján 3. Gyári

Építőmesterek és építetők figyelmébe!

Szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga

fagyálló, tűzálló, vízhatlan állandó raktár és egyedárusítóhely

POLLÁK JÓZSEF butorgyárosnál, BAJA.

Városi iroda: Kossuth ucca 23.

Futótelep: Budapesti út 4.

Telefon számok: 184, 235 és 104.

gorral fellépni a porcsinálókkel szemben. Igaz, a hatóság is járjon elől jó példával és a maga embereit se engedje, hogy száraz kövezetet söpörjön és port felvejen.

Drágaság. A kispiacon, a nagypiacon, mindenütt drágaság van. A kerli vetemények ára jó magasra szökött. Olyan gyorsan és olyan magasra szökött, hogy a kispénz ember nem tud vele iramot tartani. Sopánkodunk, töprengünk, mi okozta a hirtelen jött drágaságot. A fagy? A kofák haszonlesése? A piaci elővételei? Kulassuk eredetét és ha lehet, törjük le a drágaságot. Egyelőre erre legkevesebb kihatás sincsen. Meg kell elégednünk a ténynek a konstataálásával, hogy itt a drágaság. Küzdeni nem lehet ellene, hit szükkebbre kell szabni a betevő falatot. Sajnos, ez lesz a legbiztosabb, leghatározottabb védekezés.

NYILTÉR.

(A rovatonban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Nyilatkozat.

Alulírott Czethoffer János közzé teszem, hogy Rivetz János ur ételmiszer és bodega üzletét átzándékozom venni, miért is felhívom mindazokat, akiknek Rivetz János ur cégével szemben követeléseik állnak fenn, hogy ezen követeléseiket nálam 8 napon belül annyival is inkább bejelenteni sziveskedjenek, mert ezen határidő után azok többé figyelembe nem vehetők.

Kétf. Baján, 1927. évi július 5 én.

Czethoffer János.

Mérlegképes könyvelő

perfekt levelező, az összes irodai teendőkhöz járta, állást keres. Megkereséseket „Önálló munkaadó” jellegre a kiadóhivatal továbbítja.

Ujból megnyitlik a közeli napokban

SINGER

fióküzlete

Baja.

Erzsébet királyné ucca 10. sz.

„KÜHNE” mezőgazdasági gépek,

Austin traktorok, sportcikkek és tornaszerek nagyraktára

Baj, Erzsébet királyné ucca 43. szám.

Tulajdonos: FULLÉR ISTVÁN. Telefon 218

Házárverés a Belvárosban.

A Tóth Kálmán ucca 36/c. számú ház, július 9-én délután 3. órakor bírói árverésen eladatik. — Kikiáltási ár 5600 pengő. Bámptévez 10 % — Az árverés színhelye Mátyás kir. tér 4. szám fszt. 20. ahol az árverési feltételek is megtekinthetők.

Tégla legolcsóbban

Rosenthal Samu és Fiai Mohács, Délmagyarország legnagyobb téglagyárának a bácskai egységárusítójánál

Pollák József

fakereskedőnél kapható.

MINDEN EMBERT

ÉRDEKEL, AKI SAJÁT OTT-HONT AKAR SZEREZNI.

Tudatom az építő közönséggel, hogy családi házakat 5-től 10 évre való törlesztésre építek, ugyszintén nagyobb átalakításokat is vállalok.

Tervek irodámban megtekinthetők. Érdeklődni lehet és felvilágosítással szolgál,

ZALLEL MIKSA

építési irodája.

Baja, Bethlen Gábor u.

5. Trafikánt sörgyárral

szemben lévő köz.

Villamos világítási és erőátviteli

berendezéseket legolcsóbban, szakszerű és izléses kivitelben készíti

Bohner és Társai

Hatóságilag engedélyezett elektrotechnikai vállalat

Baja, Erzsébet kir. u. 6. — Telefon: 256.

Csillárok gyári raktára.

Megtekinthető vételkényszer nélkül. — A költségvetés, szakszerű felvilágosítások díjtalanok.

Wolfner

világhírű gépszijgyár

kizárólagos képviselőjét Bácsbodrog vármegyére átvetttem.

Raktáron tartok és azonnal szállíthatok minden méretű gépszíjat. Ipari gépek és malmok figyelmébe ajánlom ezen gyár „AERO” gépszíjat, mely minden teherviselésre megfelel. Eredeti „DUFOIR” szitaszövegek minden méretben szintén raktáron.

Salamon Sándor

gépgyár, gép- és műszaki kereskedő, Baja.

Telefon 157.

Egy ügyes gyakorlott **fűtőt**

azonnali belépésre **felvesz** a Bácsbokodi Hengermalom és Száritótelepek r. t. BÁC SBOKOD.

Cement, cserép, kátránypapír, deszka és épületfa olcsó áron nagy választékban

POLLÁK fakereskedésben

Mérlegképes

könyvelő

bármily tisztviselői állást elvállal

Szives megkereséseket kérnek a kiadóba.

Július 4-től július 11-ig reggel fél 8 óráig

Dr. Makray László és Gyarmati Emil

gyógyszerész patikája tart

éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerész vasárnap délután is nyitva áll a közönség rendelkezésére.

6609. kig. 1927. 195. közgy. jkvi.

A gazdasági hivatal jelenése a bérkocsidíjak pótlására a podgyászdi megállapítása ügyében.

HATÁROZAT.

A városi tanács a 20737. kig. 1926. sz. alatti törvényhatósági bizottsági határozat kiegészítésére a régebbi díjtételek ügyeembe vételel a kocsi belsejében el nem helyezhető csomag vagy ládát darabonként 20, azaz husz fillér podgyászdiat állapít meg.

Miről: 1. a kir. államrendőrség bajai kapitányságát, 2. a számvevőséget, 3. dr. Madarás Lajos I. aljegyzőt, 4. a bérkocsisokat látatkozás úján e határozattal értesíti.

Baja város törvényhatósági bizottságának 1927. évi június hó 14. én tartott közgyűléséből.

Dr. Puskás Dezső polgármester helyettes.

Jó házból való fiuk lakatos-tanoncnak

fizetéssel vagy teljes ellátással felvétetnek.

DIENST ISTVÁN és FIAINÁL Szent Antal ucca 46.